

Over Afvalverwijdering Utrecht (AVU)

AVU
Afval
Verwijdering
Utrecht

De regie-organisatie voor de afvalstromen van gemeenten

Met deze brochure willen wij u op hoofdlijnen informeren over de coördinerende taken die de Gemeenschappelijke Regeling Afvalverwijdering Utrecht (AVU) verzorgt voor alle gemeenten in de provincie Utrecht.

AVU is sinds 1984 de regie- en kennisorganisatie voor de duurzame en kosteneffectieve verwerking van door de Utrechtse gemeenten bij huishoudens ingezamelde afvalstromen. Waar nodig organiseert AVU hiervoor Europese aanbestedingen. Ons werkgebied omvat ruim 1,25 miljoen personen, die samen goed zijn voor een jaarlijkse hoeveelheid afval van circa 600.000 ton. Daarvan wordt 80% via AVU verwerkt.

De vier medewerkers van AVU, v.l.n.r. Monique van Langen, Jurrie Oosterhof, Rosita Klerks, Frans van Dijk.

Het bij de inwoners inzamelen van afval is een taak van de individuele gemeenten. AVU staat daarna garant voor de organisatie van centraal gelegen overslagfaciliteiten, voor het transport naar recyclingbedrijven en eindverwerkers en voor de verwerking. Voor papier en glas verzorgen wij voor nagenoeg alle gemeenten een groot deel van de inzameling. Al deze werkzaamheden zijn via onze organisatie uitbesteed.

Betrokken partner en adviseur

Als gemeenschappelijke regeling en honderd procent overheidsorganisatie is AVU geworteld in de publieke

sector. Omdat AVU een 'not for profit'-organisatie is en geen eigen zakelijke belangen heeft, kunnen de gemeenten rekenen op een objectieve partner en betrokken deskundige adviseur. AVU verzorgt haar diensten transparant en zonder winstoogmerk. De 'jaaromzet' van AVU bedraagt ca. 20 miljoen euro. Deze omzet bestaat uit de kosten voor het verwerken e.d. van afval minus de opbrengsten van papier en glas, alsmede de bureaunkosten van vier medewerkers. Uitgebreide informatie, zoals Jaarrekeningen, Begrotingen en de Statuten van de gemeenschappelijke regeling vindt u op www.avu.nl.

SCHAALVERGROTING EN KRACHTENBUNDELING

De technieken en systemen voor overslag, transport, hergebruik, recycling en eindverwerking van afval hebben zich de afgelopen jaren in hoog tempo ontwikkeld. Bovendien is de afvalmarkt door toenemende marktwerking in een stroomversnelling gekomen. Terugtrekkende overheden, schaalvergrotingen, nationale- en internationale overnames hebben geleid tot grote en professionele aanbieders van afvaldiensten. Door deze ontwikkelingen is het voor gemeenten meer dan ooit noodzakelijk om de krachten als aanbieders van afval te bundelen. Daar ligt dan ook onze toegevoegde waarde. Door het grote afvalvolume dat via AVU wordt aangeboden, zijn wij een sterke speler, waardoor scherpe prijzen en goede, duurzame verwerkings- en bewerkingsvoorwaarden kunnen worden bedongen. Hierdoor heeft AVU zeer gunstige meerjarige contracten kunnen afsluiten voor het verwerken van restafval, gft-afval en oud papier.

*Jurrie Oosterhof
directeur AVU (035 6032303)
j.oosterhof@avu.nl*

J.J.L.M. JANSSEN, BURGEMEESTER ZEIST, VOORZITTER AVU

AVU is een kleine, lenige organisatie van 26 gemeenten in de provincie Utrecht, die op doelmatige, doeltreffende en duurzame wijze goed werk doet, voor en door gemeenten. Elk jaar weer bekijken we met elkaar hoe we dat functioneren nog verder kunnen verbeteren.

D. VLASTUIN, WETHOUDER RENSWOUDE, LID DB

AVU heeft bewezen goed te functioneren als GR, die zorg draagt voor een goede, reguliere en milieuverantwoorde verwijdering van afval en restproducten. Mede door de voorlichting 'Doe meer met afval' en het faciliteren van onze burgers om de restproducten op verschillende manieren aan te bieden is het recyclen enorm toegenomen. We zamelen steeds minder afval en steeds meer restproducten in. De uitdaging is dit proces verder door te voeren.

FINANCIËEL BELEID: 'NOT FOR PROFIT'

De uitgangspunten voor het financiële beleid - waarbij voor alle gemeenten hetzelfde tarief per ton afval geldt - zijn vastgelegd in de bepalingen van de gemeenschappelijke regeling. De inkomsten van AVU bestaan uit bijdragen van de deelnemers. AVU kent in beginsel geen reserves en/of voorzieningen. Alle in enig jaar gemaakte kosten worden verrekend met de deelnemers. AVU is derhalve een volbloed 'not for profit' organisatie. Het brandbaar afval en het groente-, fruit- en tuinafval (gft) van alle gemeenten wordt via AVU-contracten afgevoerd en verwerkt. De tarieven hiervoor zijn voor alle gemeenten gelijk. Voor de verschillende rijtijden naar de overslagstations

bestaat een verveningsregeling. De beheerskosten e.a. worden omgeslagen over de tonnen brandbaar afval en gft-afval. De opbrengsten van glas en papier en - voor zover van toepassing - de kosten voor het inzamelen van glas en papier worden per gemeente verrekend. Maandelijks ontvangen de gemeenten van AVU een voor-schotdeclaratie. De hoogte daarvan is gebaseerd op het door de gemeente zelf opgegeven verwachte aanbod van afval. Na afloop van het jaar volgt op basis van de werkelijke hoeveelheden afval en de door AVU gemaakte kosten een eindafrekening.

BESTUURLIJKE ORGANISATIE EN VERANTWOORDING

Het Openbaar Lichaam Afvalverwijdering Utrecht (AVU) is een gemeenschappelijke regeling krachtens de Wet gemeenschappelijke regelingen. Alle Utrechtse gemeenten nemen in de AVU deel. Er is een Dagelijks Bestuur en een Algemeen Bestuur, waarin alle gemeenten zijn vertegenwoordigd. De vergaderingen van het Algemeen Bestuur zijn openbaar. De gemeenten hebben naar rato van het aantal inwoners stemrecht in de vergadering van het Algemeen Bestuur. Jaarlijks worden een Programma- en productbegroting vastgesteld en wordt een Jaarrekening uitgebracht met een uitgebreide rapportage en verantwoording.

M. NAGEL, WETHOUDER BUNSCHOTEN, LID AB

AVU is voor mij het grote voorbeeld van een goede en prettige samenwerking tussen gemeenten. In dit geval zelfs alle gemeenten in de provincie Utrecht. Dankzij deze samenwerking slagen de gemeenten er met volledig behoud van de eigen beleidsvrijheid in de afvoer en verwerking van afval efficiënt en voor de burgers zo goedkoop mogelijk te organiseren. Tevens maken de gemeenten hierdoor met elkaar de omslag om afval als grondstof te zien en zo hergebruik zoveel mogelijk te stimuleren.

M. DE RIJK, WETHOUDER UTRECHT, LID AB EN DB

De Gemeente Utrecht is een groot voorstander van samenwerking tussen gemeenten. Dit kan binnen de provinciale grenzen, zoals in de AVU gebeurt, maar ook in G4-verband. Wij waarderen de kennisuitwisseling die binnen de AVU plaatsvindt en die veel gemeenten helpt om hun afvalbeleid verder te ontwikkelen.

Regionale overslagstations

De gemeenten leveren ingezameld afval aan bij regionale overslagstations. De overslagstations in Amersfoort en Ede (voor de regio Veenendaal) worden beheerd door overheidsbedrijven, waarin AVU deelneemt. Het overslagstation in Utrecht is van AVR - Afvalverwerking, een particuliere onderneming. Omdat het bij aanbestedingen voor het verwerken van afval voor verwerkers lastig blijkt om ook snel een overslagstation te realiseren, wil AVU de overslagstations via een deelname in een overheidsbedrijf exploiteren. Voor de regio Utrecht wordt daarom de mogelijkheid van een nieuw overslagstation onderzocht.

VEREVENINGSREGELING VOOR DE RIJ-AFSTANDEN- EN TIJDEN NAAR DE OVERSLAGSTATIONS

Via de afvaloverslagstations in Amersfoort, Ede en Utrecht wordt het door de gemeenten ingezamelde restafval en gft-afval afgevoerd naar verwerkingsinstallaties. Om de transportkosten van deze afvalstromen vanuit de gemeenten naar de overslagstations gelijkmatig (onafhankelijk van rij-afstand/rijtijd) te verdelen over de deelnemende gemeenten bestaat een vereveningsregeling voor deze kosten. De verevening heeft betrekking op restafval, grof huishoudelijk restafval en GFT-afval.

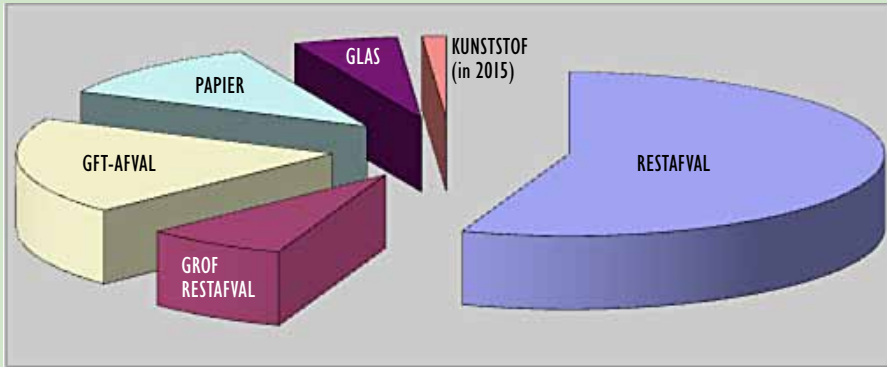
A. VAN BREUKELN, TEAMLEIDER GEMEENTEWERKEN, LOPIK

AVU is een adequate non profit organisatie, die adviseert en controleert. Door de enorme kennis en het netwerk ontzorgt AVU de deelnemende gemeenten op een uitstekende wijze. De organisatie is altijd telefonisch bereikbaar, zodat er snel ad-hoc kan worden geadviseerd. Indien nodig kan er op AVU ook een beroep worden gedaan om fysiek te worden bijgestaan bij complexe aanbestedingen, aankopen en afwegingen over aanbesteden/inbesteden.

A. GROENENDAAL, TEAMMANAGER AFVAL EN REINIGING, WOERDEN

AVU Fijn om er bij te horen! Niet alleen omdat wij het (bijna?) goedkoopste verwerkingscontract van Nederland hebben. AVU is meer. Met een klein team zorgt AVU dat de gemeenten goed geïnformeerd blijven over de vele veranderingen in afvalland. Omdat AVU hier in een vroeg stadium op inspeelt, sta je als gemeente nooit voor verrassingen.

Afvalverwerking via AVU

Afvalverwerking en afvalbeheer

Via AVU zijn in 2013 de volgende afvalstromen voor de gemeenten verwerkt:

- 272.000 ton huis houdelijk restafval
- 36.000 ton grof huishoudelijk restafval
- 94.000 ton gft-afval
- 56.000 ton oud papier
- 26.000 ton glas van verpakkingen

Daarnaast worden per jaar circa 100 ton oude medicijnen en gebruikte injectienaalden bij apotheken en gemeenten opgehaald. Met ingang van 2015 zal ook het afval van kunststofverpakkingen (circa 6.000 ton/jr.) via AVU worden verwerkt.

Voor het verwerken van het restafval en gft-afval is de provincie ingedeeld in drie regio's, met elk een overslagstation voor het transport naar de verwerkers:

- * **Regio Utrecht** (800.000 inwoners)
- * **Regio Amersfoort** (350.000 inwoners)
- * **Regio Veenendaal** (100.000 inwoners)

Huishoudelijk Restafval wordt afgevoerd naar afvalverbrandingsinstallaties van AVR in Rozenburg (regio Utrecht) en Duiven (regio's Amersfoort en Veenendaal). Bij het hoogwaardig verbranden van afval wordt elektriciteit opgewekt en warmte. De resterende bodemassen worden nuttig toegepast. De kosten voor het brandbaar afval zijn circa €0 per ton (overslag, transport en verwerken). Het contract met AVR loopt tot en met 2018. AVU kan dit contract twee keer met een jaar verlengen. Er is geen volumeverplichting voor de hoeveelheid afval.

Grof restafval wordt nagescheiden bij een scheidingsinstallatie van Van Ganswinkel in Utrecht, gevolgd door materiaalhergebruik (hout, metalen) en verbranding van niet-herbruikbaar materiaal. Het contract en tarief zijn hetzelfde als voor huishoudelijk restafval.

Gft-afval wordt vergist en gecomposteerd bij de VAR in Wilp. Drie ton gft-afval levert circa 1 ton compost. De kosten voor het gft-afval bedragen circa € 50 per ton (overslag, transport en verwerken). Het contract met de VAR loopt tot en met 2016. AVU kan het tweemaal met twee jaar verlengen.

Papier van huishoudens wordt ingezameld door gemeenten en verenigingen, scholen e.d. In een sorteerinstallatie van Sita in Soest wordt het geschikt gemaakt voor hergebruik. Het contract met Sita loopt tot en met 2015. Het kan met een jaar worden verlengd. Enkele gemeenten hebben nog oude contracten met andere organisaties. Circa 90% van het papier wordt via AVU verwerkt; bij circa 1/3 hiervan wordt het inzamelen ondersteund. Hergebruik van papier is financieel aantrekkelijk. De besparing ten opzichte van restafval is circa €100 per ton.

Glas van verpakkingen gaat naar het glasverwerkingsbedrijf van Maltha in Heijningen, gevolgd door afzet en hergebruik bij glasfabrieken. In veel gemeenten staan glasbakken van AVU en wordt het glas via AVU ingezameld door Stadswerken Utrecht.

Oude medicijnen en gebruikte injectienaalden

Ingezamelde oude medicijnen en gebruikte

injectienaalden worden in alle gemeenten en bij apotheken door Stadswerken Utrecht en Remondis via AVU opgehaald en verwerkt. De kosten worden omgeslagen over het restafval en het gft-afval.

Overige afvalstoffen en activiteiten

Voor enkele afvalstromen worden gemeenten op verzoek door AVU ondersteund:

- verschillende gemeenten huren verzamelaars van AVU voor glas, papier, textiel of kunststofverpakkingen. AVU heeft in totaal circa 800 verzamelaars.
- voor bouw- en sloofafval en oude metalen heeft AVU voor de Eemland - gemeenten contracten gesloten met verwerkers. AVU is hier verder financieel niet bij betrokken.

Aanbesteding voor het verwerken van kunststofverpakkingen

In 2015 worden de gemeenten zelf verantwoordelijk voor de verwerking van ingezameld kunststof verpakkingsmateriaal. Om dit op praktische wijze te realiseren, werkt AVU samen met zes andere regio's in de provincies Noord-Holland, Gelderland, Overijssel en Drenthe met in totaal 3,3 miljoen inwoners. De aanbesteding voor het verwerken is eind februari 2014 gestart. Het contract moet ingaan per 1 januari 2015.

Door gezamenlijk aan te besteden is de hoeveelheid is voldoende voor het eventueel bouwen van een nieuwe sorteerinstallatie voor kunststof.

Sorteeranalyses restafval

Jaarlijks wordt in alle gemeenten via sorteeranalyses de samenstelling van het restafval onderzocht. Dit onderzoek geeft per gemeente en voor de provincie als geheel inzicht in de resterende hoeveelheden afvalstoffen in het restafval en de mogelijkheden voor meer hergebruik.

M. DILLINGH, BELEIDSADVISEUR AFVAL SOEST

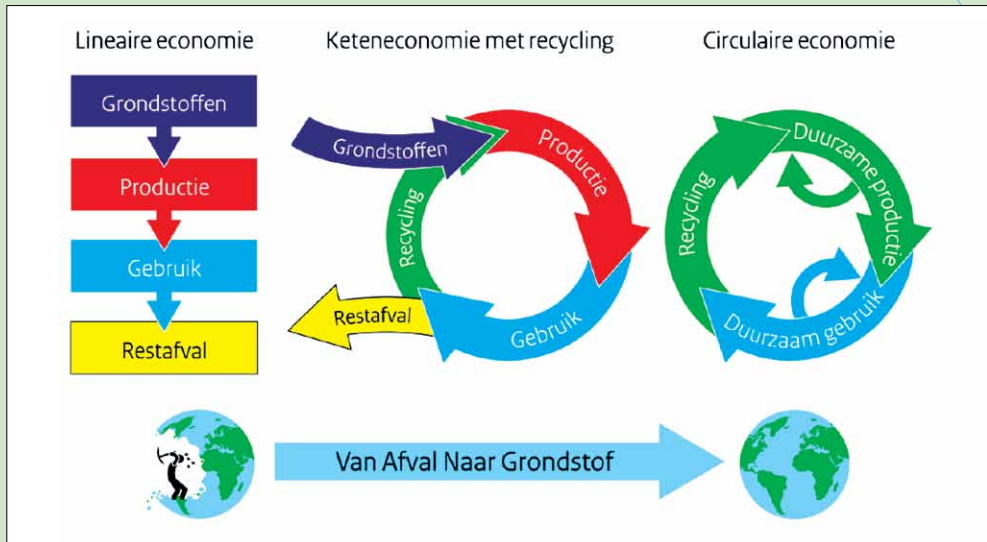
Ik vind AVU van grote waarde omdat zij voor alle Utrechtse gemeenten verwerkingscontracten voor afval afsluit waardoor gemeenten veel geld besparen en worden ontzorgd. Met een kleine organisatie worden optimale resultaten geboekt. AVU beschikt over veel kennis op het gebied van afval en kan gemeenten daarover adviseren.

T. NAGEL-NIJKAMP, JURIDISCH BELEIDSMEDEWERKER MILIEU WOUDEBERG

Voor een kleine gemeente als Woudenberg is de samenwerking binnen AVU van toegevoegde waarde. Wij hebben niet alle expertise zelf en krijgen via AVU de benodigde specialistische informatie. Daarbij wordt er (financieel) voordeel gehaald door gezamenlijk aan te besteden. De samenwerking verloopt constructief en prettig!

Van afval naar grondstof in een circulaire economie

De rijksoverheid wil van een lineaire economie via een keteneconomie toegroeien naar een circulaire economie. Daarom is het landelijke afvalbeleid onder het motto 'Van Afval Naar Grondstof' sterk gericht op meer hergebruik. Voor het scheiden van huishoudelijk afval wordt voor 2015 landelijk ingezet op 60-65%; olopend naar 75% in 2020 en met als doel uiteindelijk 'een niveau' van 100%.

Het scheidingspercentage was in 2012 landelijk gemiddeld 51%, tegen 56% in de provincie Utrecht (incl. het nascheiden van grof restafval). In de publicatie 'AVU afvalmonitoring 2006 - 2011' staan de scheidingspercentages en inzamelresultaten per gemeente (zie avu.nl).

Duurzaamheid en afvalbeheer

Anno 2014 is duurzaamheid het centrale uitgangspunt bij het afvalbeheer. Om hier zo effectief mogelijk invulling aan te geven, moet bij het gemeentelijk afvalbeheer het accent worden gelegd op meer gescheiden inzamelen en hergebruik. De tabel laat zien welke duurzaamheidswinst (in CO₂ equivalenten) bij verschillende soorten afval is te behalen. Gerekend per ton restafval is vooral hergebruik van textiel, kunststof en papier effectief.

Besparing bij hergebruik ten opzichte van verbranden als restafval (in ton CO ₂ - equivalenten per ton afval)	
Textiel	3,4
Kunststoffen (PET en HDPE)	2,6
Papier/karton	2,0
Glas	0,32
GFT-afval (vergisten gevolgd door composteren)	0,15

Voorbeelden:

- Als er 250 kg restafval per inwoner is en er wordt 10 kg per inwoner extra aan papier ingezameld, dan komt dat overeen met 40 kg papier per 1.000 kg restafval. Het extra inza-

melen levert dan een besparing op van $0,04 \times 2.010 = 80$ kg CO₂ per ton restafval.

- Inzamelen van 5 kg kunststof per inwoner geeft een besparing van 52 kg CO₂ per ton restafval.
- 1 kg per inwoner extra inzamelen van textiel geeft een besparing van 14 kg CO₂ per ton restafval.

Met het oog op duurzaamheid streeft AVU bij aanbestedingen naar zo kort mogelijke transportafstanden naar verwerkers, en waar mogelijk vervoer per schip of trein. Meer dan de helft van het vervoer gaat nu per schip, de rest per auto. Het restafval uit de regio Utrecht wordt per schip vervoerd naar de verbrandingsinstallatie van AVR in Rozenburg. Ook de afvoer van glas gaat per schip. De overige afvalstoffen worden per auto vervoerd.

Bij het verbranden van restafval wordt energie opgewekt in de vorm van elektriciteit en warmte. Dit levert een besparing op ten opzichte van energie-opwekking in centrales die fossiele brandstoffen gebruiken. Deze besparing komt overeen met circa 0,4 ton CO₂ per ton restafval (Bron: Adviesbureau CE Delft). Van de met het AVU-afval opgewekte energie kunnen circa 70.000 huishoudens van elektriciteit worden voorzien. De installaties leveren ook warmte aan huishoudens en stoom aan bedrijven.

Bij het vergisten van gft-afval ontstaat biogas, waarmee elektriciteit wordt opgewekt. In de jaarrekeningen van AVU is de duurzaamheid bij het afvalbeheer verder uitgewerkt.

ONZE STERKE PUNTEN

- Eén sterke en deskundige onderhandelingspartij
- Schaalgrootte en volumevoordeel bij aanbestedingen: 'Massa is kassa'
- Toegevoegde waarde en kostenbesparingen door krachtenbundeling
- Focus op duurzaamheid
- Transparant en kosteneffectief
- Kleine, compacte organisatie

INFORMATIE EN ADVIES

AVU ondersteunt de gemeenten met informatie over het afvalbeleid. In 2012 werd een notitie 'AVU Afvalmonitoring 2006 - 2011' uitgebracht. In 2013 is voor de gemeenten een informatienotitie uitgebracht onder de titel: 'Naar minder restafval'. Beide rapporten staan op de website avu.nl. Op verzoek - en binnen de mogelijkheden - adviseert AVU gemeenten over het afvalbeleid.

Lange Brinkweg 81
3764 AB Soest

Postbus 3250
3760 DG Soest

Telefoon 035-6032303
www.avu.nl

Clofon

April 2014

Creatie & Redactie:

Communicatieproducties Chevalier Brielle

Grafische Vormgeving:

Leo Stolk Dtp & Drukwerkbemiddeling, Hellevoetsluis

Drukwerk:

DHD Drukkerij
Groesbeek